

باسم تعالی

۳۰۰/۱۱۵۴

س.ع. / ۰۴ / ۱۴۰۲

جمهوری اسلامی ایران
وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی

تفاهم نامه همکاری

مقدمه:

هرسال در جهان حدود 213 میلیون بارداری اتفاق می‌افتد. سقط یکی از عوارض بارداری است که معمولاً در اوایل آن و قبل از به قابلیت حیات رسیدن جنین رخ می‌دهد. در کل، سقطها به دو دسته اصلی قابل طبقه‌بندی اند: 1. سقط خود به خودی (Spontaneous abortion or miscarriage) که دلالت بر سقطی دارد که بدون دخالت مادر یا پزشک و به صورت خودبه‌خودی اتفاق می‌افتد؛ اینگونه از سقطها اغلب به دنبال مرگ جنین در رحم، در طی 12 هفته اول بارداری، اتفاق می‌افتند. اکثر این نوع از سقطها ناشی از اختلالات ژنتیکی تصادفی هستند که احتمال رخداد آنها در طی بارداری‌های بعدی بسیار اندک است. 2. سقط عمدی (Induced abortion) که خود شامل 2 دسته قانونی (Therapeutic abortion): یا سقط درمانی که دلالت بر خاتمه دادن به بارداری به دلایل پزشکی مرتبط با سلامت مادر یا جنین دارد و با نظر متخصص و تأیید پزشکی قانونی انجام می‌شود و غیرقانونی؛ یعنی سقطی که به خواست والدین و به صورت غیرقانونی و با کمک گرفتن از هر روشی اعم از دارو یا با کمک پزشکان و ماماها می‌تواند صورت می‌گیرد، می‌باشد. متأسفانه در جهان سالانه بیش از 73 میلیون سقط عمدی صورت می‌گیرد که منجر به مرگ حدود 75.000 مادر می‌شود. سقط عمدی جنین از اتفاقات تلخ زندگی بشر است که در آن جان طفلی بی‌گناه و مظلوم اغلب توسط والدینش که باید مهم‌ترین حامی او باشند گرفته می‌شود. این واقعیت تلخ که از آن به‌عنوان قتل خاموش یاد می‌شود علاوه بر آنکه خلاف قوانین و مصداق جرم می‌باشد، در همه مکاتب دینی حرام شرعی تلقی شده و از نظر وجدان بشری و انسانی نیز به هیچ‌وجه قابل‌پذیرش نمی‌باشد، لکن توجه لازم و درخور هیچگاه در سطح جوامع به آن معطوف نشده است.

مراکز مردمی نفس که نام آن برگرفته از «نجات فرزندان سقط» است، از سال 1400 زیر نظر سازمان بسیج جامعه پزشکی در 3 حوزه آموزش و فرهنگ‌سازی، شناسایی متقاضیان سقط، حمایت از منصرف شدگان از سقط عمدی غیرقانونی جنین، از کنار مضجع نورانی حضرت رضا علیه‌السلام شروع به فعالیت نمود و در ادامه فعالیت خود را در سراسر کشور گسترش داد.

این تفاهم‌نامه به منظور ساماندهی همکاری فی‌مابین سازمان بسیج جامعه پزشکی و وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی در جهت کمک به فعالیت مراکز مردمی نفس سراسر کشور و در راستای مقابله با سقط عمدی غیرقانونی جنین تنظیم شده است.

باسمه تعالی

۲۰۰/۱۱۵۴

۱۴۰۴/۲/۱۴

جمهوری اسلامی ایران

وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی

ماده ۱: اختصارات

- ۱-۱- در این تفاهم‌نامه در ادامه موارد ذیل اختصاراً به نام‌های زیر به کار برده می‌شوند:
- ۱-۲- بسیج جامعه پزشکی: بسیج
- ۱-۳- وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی: وزارت بهداشت
- ۱-۴- مرکز جوانی جمعیت، سلامت خانواده و مدارس: مرکز جوانی جمعیت
- ۱-۵- دبیرخانه قرارگاه مردمی نفس: دبیرخانه قرارگاه
- ۱-۶- مرکز مردمی نفس: مرکز نفس
- ۱-۷- سقط عمدی غیرقانونی: سقط عمدی

ماده ۲: اهداف

- ۱-۱- هم‌افزایی جهت پیشگیری از سقط عمدی
- ۱-۲- فرهنگ‌سازی و آگاهی‌بخشی در خصوص ممنوعیت شرعی، قانونی، اخلاقی و حقوقی سقط عمدی
- ۱-۳- اتخاذ تدابیر لازم جهت کمک به مادران و پدران متقاضی سقط عمدی به منظور انصراف از سقط عمدی جنین
- ۱-۴- کاهش عوارض جسمی و روحی سقط عمدی غیرقانونی برای تمامی مادران سنین باروری
- ۱-۵- حمایت مادی و معنوی از گروه‌های مردمی فعال در پیشگیری و مقابله با سقط عمدی

ماده ۳: محورها و زمینه‌های فعالیت

- ۱-۳- شناسایی موارد متقاضی سقط عمدی در سطح جامعه و تلاش برای انصراف ایشان با استفاده از ظرفیت اقشار مختلف بسیج، گروه‌های مردمی، جهادی، خیریه‌ها و...
- ۱-۳- آموزش و فرهنگ‌سازی جهت پیشگیری و مقابله با سقط عمدی در سطح جامعه مبتنی بر شبکه مسائل منتهی به سقط عمدی غیرقانونی جنین با استفاده از ظرفیت اقشار مختلف بسیج، گروه‌های مردمی، جهادی، خیریه‌ها و...
- ۱-۳- شناسایی واحدها و مراکز سقط عمدی در سطح جامعه و معرفی به مراجع ذی‌صلاح
- ۱-۳- شناسایی عوامل زمینه‌ساز و سوق‌دهنده به سقط عمدی و تلاش برای کاهش یا رفع کامل آن‌ها
- ۱-۳- حمایت همه‌جانبه از خانواده‌های منصرف شده از سقط عمدی

۳۰۰/۱۱۵۷
۱۴۰۲/۰۴/۰۴

جمهوری اسلامی ایران
وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی

باسم تعالی

ماده ۲۴ تعهدات طرفین

۴-۱- تعهدات وزارت بهداشت:

۴-۱-۱- پذیرش مرکز نفس به عنوان یک مرکز جهادی و بسیجی جهت فعالیت و کنشگری تخصصی در حوزه حفظ حیات جنین

۴-۱-۲- انجام هماهنگی و همکاری لازم جهت اخذ مجوز برگزاری دوره‌های آموزشی توجیهی جهت متخصصین، پزشکان، ماماها، مراقبین سلامت، بهورزان و سایر گروه‌های هدف

۴-۱-۳- انجام هماهنگی جهت استفاده از لوگوی دانشگاه مربوطه در ابزارهای اطلاع‌رسانی و تبلیغی مراکز من جمله پوسترها، بروشورها، کتب و جزوات، کارت‌های ویزیت و...

۴-۱-۴- مجوز نصب پوسترهای مرتبط در اماکن مورد درخواست مراکز ذیل وزارت بهداشت به منظور اطلاع‌رسانی و هماهنگی

۴-۱-۵- حمایت از مراکز نفس توسط دانشگاه‌ها و شبکه‌های بهداشت از طریق:

۴-۱-۵-۱- در صورت امکان کمک مالی به امور اجرایی در قالب ماده ۴۳ آیین‌نامه مالی معاملاتی دانشگاه / دانشکده های علوم پزشکی

۴-۱-۵-۲- همکاری نیرو انسانی تخصصی موردنیاز از طریق آزادسازی نیرو مطابق مجوزهای همکاری فی‌مابین وزارت بهداشت و بسیج جامعه پزشکی

۴-۱-۵-۳- در صورت امکان کمک به تأمین فضای فیزیکی موردنیاز مراکز نفس از فضاهای در اختیار دانشگاه‌ها و شبکه‌های بهداشت و در صورت فقدان فضای فیزیکی، اجاره نمودن فضای موردنیاز

تبصره ۱:

متولی اجرای تعهدات وزارت بهداشت در سطح ستادی با مرکز جوانی جمعیت وزارت بهداشت و در سطوح محیطی با معاون بهداشت دانشگاه / دانشکده می‌باشد.

۴-۲- تعهدات بسیج:

۴-۲-۱- شناسایی دقیق موارد متقاضی سقط عمدی و تلاش جهت انصراف مادران و پدران از سقط عمدی و

حمایت (بسته‌های مواد غذایی، مشاوره روان‌شناسی، پیگیری اقدامات درمانی و...) موارد مورد اشاره تا یک سال پس از اتصال به مراکز نفس

باسم تعالی

سازمان
بسیج
پزشکی

جمهوری اسلامی ایران

وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی

۳-۲-۴- شناسایی واحدها و مراکز سقط عمدی غیرقانونی در سطح جامعه و معرفی جهت برخورد قانونی

با آن‌ها

۴-۲-۴- شناسایی عوامل زمینه‌ساز و سوق‌دهنده به سقط عمدی غیرقانونی و تلاش برای کاهش یا رفع

کامل آن‌ها با همکاری وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی

۴-۲-۵- گسترش مراکز نفس در سطح کشور (حتی‌المقدور تمامی شهرها و شهرستان‌ها)

۴-۲-۶- رصد و اعلام گزارش فصلی بر اساس موارد اعلامی مرکز جوانی جمعیت وزارت بهداشت

۴-۲-۷- تفکیک دلایل اصلی متقاضیان سقط به صورت مشروح

۴-۲-۸- تلاش برای ارتقای کیفیت مراقبت‌های حین و پس از بارداری در زنان سنین باروری منصرف

شده از سقط عمدی با همکاری وزارت بهداشت

۴-۲-۹- تلاش همه‌جانبه برای کاهش آمار سقط در سطح کشور

۴-۲-۱۰- آموزش عموم مردم با استفاده از ظرفیت اقشار بسیج، گروه‌های فعال مردمی، جهادی،

خبریه‌ها و... در راستای حفظ حیات جنین

۴-۲-۱۱- آموزش از طریق ظرفیت‌های فرهنگی چون مساجد، هیئات مذهبی، برنامه‌های مذهبی و ملی

و...

تبصره ۴:

متولی اجرای تعهدات بسیج در این تفاهم‌نامه دبیرخانه قرارگاه کشوری مرکز نفس می‌باشد.

ماده ۵: مدت همکاری

این توافقنامه در ۴ صفحه، ۵ ماده و ۲ تبصره در تاریخ ۱۳۹۰/۰۱/۰۱ تا ۱۳۹۰/۰۱/۰۱... برای مدت یک سال تنظیم

شد که در صورت توافق تمدید می‌گردد.

دکتر حسین فرشیدی
معاونت بهداشتی وزارت بهداشت

دکتر محمدحسین زارع‌زاده مهریزی
رئیس سازمان بسیج جامعه پزشکی